

**IZVJEŠTAJ O RADU
TURISTIČKE ZAJEDNICE BARANJE
OD 1. 1. 2013. DO 31. 12. 2013.**

Beli Manastir, 09.01.2014.

IZVJEŠTAJ O RADU TURISTIČKE ZAJEDNICE BARANJE U 2013. GODINI

Tijekom 2013. godine izostaje potpuno i redovito financiranje općina s našeg područja kao i redovite uplate obveznika članarine turističkoj zajednici. Zbog toga te vjerojatnog nastavka trenda i u budućem razdoblju, morali smo smanjiti ulaganja u tržišno slabije isplative programe poput manjih lokalnih manifestacija.

Ipak, povećani su naponi i ulaganje intelektualnog kapitala u marketinške aktivnosti na internetu, posebice u ažuriranje i dopunu internet stranice tzbaranje.hr te iznimno povećan napor u oglašavanje na društvenim mrežama, posebice Facebook, Twitter, Pinterest, Munzee i slične dostupne alate što je posebno pohvaljeno od strane akademske zajednice s Ekonomskog fakulteta u Osijeku te od samog ministra turizma R. Hrvatske.

Cilj će nam i u 2014. godine biti poticanje onih događanja koja su u skladu s planiranim marketinškim aktivnostima, značajno doprinose rastu turističke ponude Baranje te onih manifestacija koje donose najveću medijsku pozornost, a time osiguravaju i široku promociju turističkih usluga na području TZ Baranje. Od takvih događanja izdvajamo nekoliko: Buše, Proljetni vašar u Karancu, Surduk trek, Jesen u Baranji, Vinski maraton, Zimski vašar u Karancu i dr.

U 12 mjeseci 2013. godine Turistička zajednica Baranje bila je iznimno aktivna. Popis aktivnosti provedenih od 1.1.2013. do 31.12.2013. s kratkim opisom:

1. Edukacija o fiskalizaciji

- 10.1.2013. proveli smo edukacijsku radionicu o ulasku u sustav fiskalnih blagajni za sve turističke i ugostiteljske djelatnike s područja TZ Baranje kako bismo im olakšali poslovanje u novonastalim uvjetima.

2. Predstavljanje projekta Geocaching

- vijekom veljače 2013. turistička ponuda Baranje ušla je na Geocaching kartu Svijeta. Provedbom projekta „Upis Baranje na geocaching kartu svijeta“ tvrtka Subra Consulting d.o.o. kao nositelj i Turistička zajednica Baranje kao partner detektirali su 20 turistima zanimljivih lokacija i na njima postavili cachee – kutije koje sadrže letke, penkala, privjeske i slično, a koje traže turisti iz cijelog svijeta. Radi se o projektu koji je financiralo Ministarstvo turizma i koji je turističke znamenitosti Baranje registrirao na geocaching.com i opencaching.com stranice s ciljem kreiranja nove vrste turističke ponude u Baranji i povećanja ukupne turističke potrošnje u ovom području.

3. Prezentacija kalendara manifestacija

- ranijih godina TZ Baranje sudjelovala je na velikom broju manifestacija. Zbog smanjenih financijskih sredstava kojima raspolaže odlučeno je da se najveća pozornost posveti onim manifestacijama i događanjima koja imaju najveću tržišnu turističku atraktivnost, najviše pridonose turističkoj promociji Baranje, tradicijske manifestacije te one koje uz sebe vežu najširu ugostiteljsku ponudu. Slijedeći taj cilj, u prva tri mjeseca ostvarili smo željene rezultate te unatoč lošem vremenu koje je pratilo dio manifestacija ostvarili odličnu popraćenost u lokalnim i nacionalnim medijima gdje se

ističu promocijski nastupi i tv-izvještaji u mozaičnim i informativnim emisijama HTV-a i NoveTV.

4. Vinceška

- 22.1.2013. održana je Vinceška. Posjetiteljima je bila ponuđena bogata gastronomska ponuda prigornim menijima u restoranima, a niz vinskih podruma imao je dan otvorenih vrata. U svrhu promocije ponude tiskana je brošura-letak s popisom svih ugostitelja i vinara uključenih u program te pripadajućom orijentacijskom kartom Baranje. U suradnji s t.a. Galacticanet bile su ponuđene jednodnevne i dvodnevne turističke ture kroz Baranju – Vinceška u Baranji.

5. Slavonska košarica

- nastavili su se redoviti sastanci s ciljem prezentacije baranjskih proizvoda na sajmovima i manifestacijama diljem Hrvatske

6. Zapošljavanje na stručno usavršavanje

- od 11.2.2013. s radom u TZ Baranje započeli su Željka Bagarić i Mislav Pavošević , od 13.05.2013. Jasmina Doboš.
- Ugovori su potpisani na godinu dana, a uključuju aktivnosti poput: Obrada statističkih podataka;promocija ponude Baranje na internetskim portalima, društvenim mrežama; upravljanje sadržajima na internet stranici TZ Baranje; osmišljavanje, organizacija i provedba manifestacija, marketinških aktivnosti; informiranje turista o turističkim, sadržajima, manifestacijama; sudjelovanje na sajmovima i na turističkim predstavljajima u Hrvatskoj i inozemstvu; provjera uplate turističke članarine i boravišne pristojbe od strane turističkih subjekata; asistiranje na provedbi praktične nastave za učenike srednjih škola; provedba projektnih aktivnosti vezanih za projekt Welcome service; sve ostale aktivnosti vezane za poslovanje Turističke zajednice Baranje

7. Smeđa signalizacija - općina Kneževi Vinogradi

- Pokrenut je projekt postavljanja smeđe turističke signalizacije u Općini Kneževi Vinogradi: K. Vinogradi, Kamenac, Kotlina, Karanac. Postavili smo i pozdravne ploče na ulazima u općinu. Trenutno je u tijeku nastavak projekta s postavljanjem smeđe signalizacije u Zmajevcu i Suzi.

8. Software za Android sustave

- kao rezultat projekta prijavljenog na natječaj Ministarstva turizma R.Hrvatske dovršili smo izradu aplikacije za pametne telefone koju će uskoro biti moguće skinuti s interneta na vlastiti telefon te tako uz redovito automatsko ažuriranje dobiti sve turističke i servisne informacije s područja TZ Baranje. Aplikaciju je izradila tvrtka Betaware iz Osijeka.

9. Pokladno jahanje, Branjin Vrh

- 9.2.2013. u Branjinm Vrh u održano je tradicionalno pokladno jahanje s bušama u organizaciji konjogojske udruga Baranja i udruge "Žena" Branjin Vrh

10. Buše, Baranjsko Petrovo Selo

- Od 10.2.2013 do 12.2.2013. održane su Buše u B. P. Selu. Manifestacija je bila vrlo dobro posjećena. Na manifestaciji su prikazane „lipe“ i „strašne“ buše, predstavljena

su KUD, a manifestaciju je pratio i bogat glazbeno-zabavni program. Manifestacija pokazuje velik potencijal za rast te organiziranje grupnih turističkih posjeta.

11. Baranjske ljubavne priče (Valentino)

- 14., 15. i 16.2.2013. održana je manifestacija vezana za Valentino pod nazivom Baranjske ljubavne priče. U program su bili uključeni vinari, restorani, ponuđači smještaja ponajprije s područja Belog Manastira i Kneževih Vinograda. Programi su bili vrlo dobro posjećeni. Manifestacija je održana prvi put uz velik potencijal rasta prilikom sljedećih održavanja. Program je odlično popraćen medijski uz više emitiranja najava te javni nastup organizatora u emisijama HTV-a i STV-a.

12. Dječji Pokladni karneval, Beli Manastir

- 12.2.2012. održan je dječiji Pokladni karneval. U programu su sudjelovale osnovne i srednje škole iz Belog Manastira, dječiji vrtići te udruge žena

13. Place2Go sajam turizma, Zagreb

- Pod geslom: „Naučimo zajedno kako putovati, upoznajmo se s najljepšim svjetskim i hrvatskim destinacijama, naučimo nešto o kulturi i gastronomiji, saznajmo kako najlakše stići do odredišta i još mnogo toga.“, sudjelovali smo na sajmu održanom u Zagrebu. Direktor Nenad Bračun sudjelovao je na B2B sastancima te je stvorio uvjete za suradnju s poznatim turističkim agencijama.

14. Sajam turizma, Pečuh

- u suradnji s HGK, ŽK Osijek izložili smo turističku ponudu Baranje na sajmu turizma u Pečuhu održanom 9.-10.3.2013.

15. Burza kavanskih svirača, Karanac

- 12.3.2013. održana je 5. Zimska burza kavanskih svirača u restoranu Baranjska kuća u Karancu. Na „burzi“ je sudjelovalo 40ak tamburaških, ciganskih i starogradskih izvođača. Ulaz na događaj bio je slobodan, a restoran je za tu priliku imao posebno bogat meni. Zabilježena je odlična posjećenost tijekom popodnevni i večernjih sati.

16. Off-road sarmijada, Karancu

- 23.2.2013. u Karancu na izletištu OPG Tri Mudraca održan je drugi po redu gastro-spektakl Off-road sarmijada. OPG je za tu priliku imao u ponudi poseban meni, a svi prisutni mogli su kušati i sarme desetak natjecateljskih timova. Svima zainteresiranima bilo je ponuđeno iskustvo off-road terenske vožnje obroncima Baranjskog brda. Odlična posjećenost gostiju iz Baranje i Osijeka tijekom popodnevni i večernjih sati pokazatelj je dobre marketinške strategije organizatora i TZ Baranje kao partnera.

17. Studijski posjet Klastera turizma Hercegovine

- U sklopu trodnevnog studijskog posjeta Slavoniji i Baranji, 21.3.2013. posjetili su nas turistički djelatnici, vlasnici ugostiteljskih objekata, turističkih agencija i djelatnici turističkih zajednica (10) iz Klastera turizma Hercegovine u osnivanju. Tom prilikom su s licenciranim vodičem posjetili Kopački rit, vinariju Vina Belje, OPG Sklepić i restoran Baranjska Kuća. Unatoč hladnom i kišnom vremenu dojmovi posjeta bili su iznimno dobri te očekujemo daljnju suradnju s klasterom, posebice u smislu povezivanja turističke ponude kao dijela nadgradnje ponude dalmatinske jadranske obale te kao zasebnih projekata. Prilikom posjeta Karancu, članove klastera pozdravio je Nenad Bračun, direktor TZ Baranje te gostima putem prezentacije predstavio

turizam u Baranji. Grupa je svoj posjet regiji nastavila posjetom Osijeku, Iloku te Vojvodini.

18. Proljetni vašar, Karancu

- 24.3.2013. održan je tradicionalni Proljetni vašar u Karancu. Otežani vremenski uvjeti, jak snijeg i vjetar gotovo su onemogućili izlagače na štandovima i posjetitelje u dolasku, no uz reorganizaciju prostora za izlagače (premještanjem većine štandova pod ugostiteljski šator) vašar je postigao odličnu posjećenost. Na vašaru je bilo 33 štanda, a ugostiteljska ponuda organizirana je od strane restorana Baranjska kuća. Program je odlično popraćen i medijski unatoč vremenskim uvjetima. Vijest o vašaru prenijele su NovaTV i STV te niz internetskih portala.

19. Turistički forum kontinentalnog turizma 26.3.2013 – Ilok

20. Studijski posjet turističke agencije Travel Europe

- zahvaljujući kontaktu direktora Nenada Bračuna ostvarenom prilikom ranijeg studijskog putovanja, započeli smo suradnju s dubrovačkim uredom turističke agencije Travel Europe, jedne od najiskusnijih i najvećih agencija za incoming u Hrvatskoj. Grupe će nakon uspješne studijske ture dolaziti ponajprije iz Francuske redovitim charter letovima u agencijske charter destinacije Pula i Budimpešta, koje će se povezati preko Slavonije i Baranje. U studijski posjet agencija je uključila i TZ Osječko-baranjske županije te TZ Grada Osijeka.

21. Sudjelovanje u aktivnostima LAG-a Baranje, edukacije

22. 5. Dani vina i turizma OBŽ, program u B.Manastiru na kojem su baranjski vinari predstavili svoju ponudu, 12.4.2013.

23. Sudjelovanje na Eko-etno tour sajmu turizma u Zagebu 24-27.4.2013

24. Sudjelovanje na Sajmu samoniklog bilja u Općini Kršan u Istri uz gastro-turističko predstavljanje TZ Baranje 27-28.4.2013

25. 5. Dani vina i turizma Osječko-baranjske županije - Osijek, sudjelovanje sa štandovima izlagača s područja TZ Baranje, natjecanje baranjskih predstavnika na Državnom finalu kuhanja fiš paprikaša, predstavljanje vinara s područja TZ Baranje

26. Meet Minneapolis, 6.5.2013., radionice i prezentacije TZ Minneapolis u Županijskoj skupštini u Osijeku u organizaciji Veleposlanstva SAD-a u Hrvatskoj, mogućnosti brandiranja regije

27. Studijski posjet Srednje škole bana Josipa Jelačića iz Zaprešića, 7.5.2013., u našoj organizaciji učenici strukovnih odjeljenja smjera ugostiteljstv, turizam, ekonomija i marketing posjetili su Baranju s naglaskom na turističko-poljoprivrednu ponudu Belja d.d. S našim djelatnikom obišli su Baranju i posjetili Osijek te najavili skori ponovni dolazak na ekskurziju, a profesori škole najavili su dolazak na team-building.

28. Dan Europe u Mohaču 12.5.2013., sudjelovanje na sajmu

29. Povodom Dana grada Mohača 18.5.2013. sudjelovali smo na sajmu u gdje smo bili pozvani temeljem prijateljstva Mohača i Belog Manastira te prezentirali turističku ponudu Baranje
30. Studijski posjet Baranji djelatnika TZ Koprivnice, Belupa i Podravke u suorganizaciji s TZ Osijek 18.5.2013.. Gosti su tijekom cijeloga dana posjetili niz OPG-ova, vinarija i restorana te turistički upoznali Baranju i prošetali Osijekom. Uspostavljen je kontakt te dogovoren nastup TZ Baranje s TZ Osijek u Koprivnici krajem kolovoza na Renesansnom Festivalu.
31. 7. Festival vina i turizma u Inđiji, R. Srbija, AP Vojvodina 18.5.2013. U organizaciji udruge Prijatelji vina Slankamen i TO Vojvodine održan je sajam vina na kojemu je sudjelovala i TZ Baranje predstavljanjem ponude vinara i drugih turističkih subjekata.
32. Sudjelovanje u organizaciji 3. Kola Croatia Cupa u daljinskom jahanju u Kn. Vinogradima 25-26.5.2013. – organizirali smo štandove, prehranu sudionika, te osmislili posebnu turističku ponudu za sudionike natjecanja s otvorenim vratima restorana, kušaonica rakija, suvenirnica i vinskih podruma.
33. Sudjelovanje na sajmu vina Moslavina u Kutini 24.-25.5.2013., preuzimanje nagrada nagrađenih Baranjskih vinara i predstavljanje ponude TZ Baranje na štandu, studijski obilazak Moslavačke vinske ceste i upoznavanje s turističkom ponudom dijela Sisačko-moslavačke županije.
34. Sudjelovanje na Sajmu projektinih ideja LAG-a Baranje u hotelu Patria u B.Manastiru 25.5.2013.
35. Plutajuća konferencija na Dunavu u organizaciji Dunavskog kompetencijskog centra iz Beograda o Vinskom turizmu u srednjem i južnom toku Dunava, 29.5.-2.6.2013. – izvještaj dostupan u zasebnom obliku, u posebnom prilogu.
36. Studijski posjet gostiju LAG Baranja iz Slovačke Baranji, 4., 5., 6. i 7.7.2013. U trajanju od 4 dana, posjetili su nas gosti iz okolice Banske Bistrice u Slovačkoj. LAG Baranje zamolio je TZ Baranje za pomoć oko organizacije studijskog posjeta u kojemu smo gostima iz Slovačke predstavili presjek najboljega što baranjski turizam nudi, od vina i gastronomije, smještaja, do tradicijske kulture i znamenitosti, prirodnih znamenitosti i rekreacijskih aktivnosti. Tijekom ljeta 2013. LAG Baranje će zajedno s predstavnicima TZ Baranje imati uzvratni studijski posjet Slovačkoj.
37. 12. Grahijada u Belom Manastiru 2013. - grahijada je održana 13.7.2013 po 12. put u organizaciji Malonogometnog kluba Beli Manastir, uz suorganizaciju TZ Baranje. TZ Baranje je na sebe preuzela registraciju natjecatelja, financiranje dijela glinenih ćupova za kuhanje graha, nabavu kruha, graha, pribora za jelo, salveta i drugih potrebnih materijala za natjecateljski dio grahijade. U provedbi događanja uočeni su nedostaci koji se mogu ispraviti prepuštanjem organizacije TZ-u te uklapanjem dodatnih zabavnih sadržaja. Po završetku događaja, zaključak TZ Baranje je da je Grahijada događaj s potencijalom da postane značajna manifestacija uz potrebu pomnijeg planiranja u marketinškom smislu kako bi se manifestacija približila željama i očekivanjima posjetitelja takvog tipa događanja.

38. 26.-28.7.2013. predavljanje Baranje na proslavi dana općine Kršan, Djelatnici TZ Baranje posebno su zadovoljni činjenicom da se ponovilo veliko zanimanje Istrana i inozemnih gostiju za turističku ponudu Baranje. Sam sajam, prema podacima organizatora, posjetilo je više od 4000 gostiju. Zaključak donesen na još jednom službenom sastanku s Općinom Kršan i TZ Kršan, glasilo je da Baranja u turističkom smislu vrlo zanimljiva turističkim djelatnicima istočne obale Istre u kojoj se Kršan nalazi, vezano za velike mogućnosti turističke suradnje posebno u projektima izrade zajedničkih turističkih programa radnog naslova: „Posjetite Baranju i Istru - dva Hrvatska trokuta!“. Ovom prilikom TZ Baranje je kao partnera u prezentaciji regije predstavila TZ Grada Osijeka, s obzirom da je većini turista koji posjećuju Baranju Osijek jedan od sadržaja obilaska kao i obratno. Upravo zbog te činjenice, TZ Grada Osijeka je sudjelovala u pokrivanju dijela troškova predavljanja na proslavi u Kršanu. Uzvratni posjet načelnika Općine Kršan sa suradnicima je održan početkom listopada u Općini Kneževi Vinogradi.
39. Vikend u Baranji – Ljeto 2013. – program s vaučerima za popust kod 18 baranjskih ugostitelja i pružateljima drugih usluga turistima. Iako je program održan po prvi put izazvao je veliko zanimanje posjetitelja te pokazao velik potencijal za održavanje sličnih akcija u budućnosti jer donosi veću posjećenost i u vrijeme smanjene turističke aktivnosti (do kraja godine ponovit će se uz Advent u Baranji, te početkom 2014. uz Baranjske buše i Bušojaraš festival u Mohaču).
40. 20.-21.-22.9.2013. Jesen u Baranji – tradicionalna manifestacija koja je ove godine održana unatoč nedostatku financijskih sredstava, uz iznimno zalaganje djelatnika TZ Baranje te velike napore uložene u privlačenje medijskih i financijskih sponzora od strane TZ Baranje. Manifestacija je unatoč poteškoćama pokazala velik potencijal uz potrebnu promjenu koncepta koji mora biti više usmjeren na privlačenje turista nego što je do sada bio usmjerenostću na promociju etno-baštine i domaće posjetitelje. U sklopu manifestacije održani su koncerti tamburaške glazbe te nastupi lokalnih KUD-ova. Velik potencijal za podizanje manifestacije na višu razinu pokazao je program konjičkih natjecanja na prostoru vašarišta u Branjinom Vrhu koje je posjetio i autobus s turoperatorima iz Austrije i Njemačke u pratnji djelatnika turističke agencije Atlas d.d.
41. 23.9.2013. Predavljanje Baranje u gospodarskoj komori u Budimpešti. Organizator posjete Budimpešti bila je tvrtka Privilegium u vlasništvu Marije Gunzinám. Uz nju, Grad Beli Manastir i TZ Baranje, u predavljanju je sa svojim domaćim proizvodima sudjelovao niz proizvođača hrane i vina iz Baranje. Zamjenik gradonačelnika Zoran Kranjčec prezentirao je poslovne zone grada Beloga Manastira, njihove prednosti i pogodnosti za sve postojeće i potencijalne poslovne suradnike i poduzetnike. Ispred tvrtke Privilegium j.d.o.o., gospođa Mária Gunzinám je podijelila znanje i informacije s mađarskim tvrtkama o Hrvatskoj kako bi im što više olakšala donošenje odluka o proširenju svoga poslovanja. O turističkim potencijalima i mogućnostima investiranja u turizam govorila je Beata Kovač, naglasivši kako su vrata investitorima i "nositeljima" dobrih ideja širom otvorena. Na taj način uspostavili smo prve kontakte, a osim čelnih ljudi budimpeštanske Gospodarske komore, interes za investiranje pokazali su Rusi i Ukrajinci. Prve službene posjete potencijalnih ulagača u turizam očekujemo na proljeće.

42. 5.10.2013. Vinski Maraton u Zmajevcu. Ovo je jedno od najmasovnije posjećenih turističkih događanja u Baranji, zadnjih godina posjećenije i od uobičajeno dobro posjećenih Ribarskih dana u Kopačevu. Zanimanje medija je iznimno veliko. Broj posjetitelja broji se u tisućama, a tijekom manifestacije u Baranji su bili zauzeti gotovo svi smještajni kapaciteti te se dio gostija na noćenju slijevao i na općinu Bilje i grad Osijek. Glavni cilj je očuvanje kulturne baštine, odnosno surduka u kojima su Baranjski stoljećima gradili svoje vinske podrumne tako da su ti vinski surduci danas najatraktivniji primjer kulturne baštine u Baranji, a ova manifestacija omogućuje njezino očuvanje. Cilj je ujedno i promoviranje Vinskih cesta te općenito povećanje razvoja turizma Baranje upoznavanjem turista s enologijom, gastronomijom te običajima Baranjaca nekada i sada.
43. 10.10.2013. Gospodarski forum u Žepču i razgovori na temu projekta pregogranične suradnje BiH-Hrvatska, „Multistaze“
44. Projekt „Na kavu sa susjedom“ Rujan / Listopad / Studeni. U okviru projekta "Podrška umrežavanju i europskoj suradnji gradova i općina" organizirane su projektne aktivnosti pod nazivom "Na kavu sa susjedom". U ove projektne aktivnosti je uključeno dvanaest općina, šest s područja Hrvatske i šest s područja Srbije. Glavni cilj ove aktivnosti je povezivanje i umrežavanje ovih dvanaest općina, upoznavanje njihovih potencijala, prednosti i strategija te otvaranje mogućnosti za daljnjom suradnjom u smislu razvoja zajedničkih prekograničnih projekata u budućnosti.
45. "Financiranje lokalnog razvoja - praktični alati za izradu projekata", predavači su bili iz Državne škole za javnu upravu i održavala se u 2 turnusa, od 21.-23.10. i od 4.-5.11. u Osječko-baranjskoj županiji.
46. Edukacije HTZ-a – tijekom, ljeta i jeseni 2013. HTZ je organizirao edukacije za djelatnike sustava turističkih zajednica. Teme su bile: Marketing u turizmu, Kreiranje turističkog proizvoda od posebnih interesa, Organiziranje manifestacija, Upravljanje poslovnim procesima i promjenama, Web sjedište, E-marketing na društvenim mrežama, Internet u poslovanju turističkog sektora i druge.
47. Tijekom proljeća 2013., Beata Kovač i Jasmina Doboš prošle su edukaciju za turističkog vodiča i voditelja poslovnice turističke agencije na Ekonomskom fakultetu u Osijeku.
48. U listopadu, 7.10.2013, održana je interaktivna HTZ-ova radionica za klaster Slavonija u okviru projekta "Osposobljavanje sustava turističkih zajednica za djelovanje prema modelu destinacijske marketing/menadžment organizacije (DMO)". Na radionici je sudjelovao Mislav Pavošević. Radionica je trebala rezultirati prijedlozima predstavnika županijskih i lokalnih TZ-ova u Slavoniji i Baranji kako te jedinice vide budući ustroj do čega nije došlo iz straha od neizvjestnosti za budućnost pojedinih manjih lokalnih tz-ova. Prijedlog HTZ-a i tvrtke Horwath Consulting koja vodi istraživanje je da se nakon preustroja predviđenog za proljeće-jesen 2014 krene u spajanje DMO (destinacijskih management organizacija, dosadašnji lokalni tz-ovi) u RMO (regionalne management organizacije) prema načelu zajedničkog turističkog proizvoda, a manje prema granicama općina-županija i sadašnjih regionalno raspoređenih klastera. U preustroj sustava između ostalog se ide i iz razloga što je tijekom istraživanja mišljenja postao vidljiv nesrazmjer u mišljenju privatnog sektora o učinkovitosti sustava HTZ-a u odnosu na mišljenje samih djelatnika sustava.

49. Od 1.12.2013 do 21.12.2013 trajala je manifestacija Advent u Baranji koja je pod jednim nazivom zapravo objedinila do sada već poznate događaje: Zimski vašar i Čvarakfest u Karancu te običaj Kristkindli u Zmajevcu. Program Advent u Baranji trajat je od 1.12 do 21.12 na lokacijama u Belom Manastiru, Karancu i Zmajevcu, a uključivao je koncertne programe, gastronomiju, sajmove, vožnje fijakerima, posebne ponude kod ugostitelja, otvorene vinske podruma i slično. Cilj je da ova manifestacija u budućnosti preraste u događaj u koji će aktivno biti uključene sve baranjske općine. Manifestacija je bila iznimno dobro posjećena te popraćena u svim medijima. Izlagači na sajmovima su pohvalili organizaciju i odaziv posjetitelja koji su bili vrlo zainteresirani za kupnju. Od ove manifestacije imamo velika očekivanja te vjerujemo da uz naš predani angažman i u sljedećim godinama može iznimno doprinijeti turističkoj ponudi i popunjenju turističkih kapaciteta u Baranji.

UKRATKO O PREUSTROJU SUSTAVA TZ-a U SUSTAV DMO:

Ulaskom Hrvatske u Europsku Uniju 01. srpnja 2013 došlo je do brojnih promjena u svim gospodarskim segmentima, pa tako i u turizmu. Riječ je o programu preustroja sustava turističkih zajednica prema modelu destinacijskih menadžment organizacija (DMO).

Novim sustavom postojeće Turističke zajednice (TZ) preobraziti će se u DMO-e (destinacijske menadžment organizacije.) Postojeći sustav TZ-a, donesen 1991. aktualan je već 22 godine te mu je potreban preustroj kako bi zadovoljio potrebe modernog upravljanja turističkim resursima. Valja napomenuti kako je još 1998. u Zakon o turističkim zajednicama i promicanju hrvatskog turizma uneseno načelo destinacijskog upravljanja, no ono nikada nije zaživjelo u praksi, odnosno ostalo je nedefinirano što točno obuhvaća. Iste je godine uvedeno i načelo da su čelnici gradova, općina i županija ujedno i predsjednici pripadajućih TZ-a.

DMO je organizacija koja okuplja privatni i javni sektor u destinaciji, s ciljem strateškog i operativnog učinkovitog upravljanja turističkom destinacijom. U svakoj destinaciji postoje partikularni interesi pojedinaca – hotela, restorana, javnih službi i ostalih, no zadatak je DMO-a da ih sve okupi te da se dogovore o dugoročnim ciljevima upravljanja. Ključni zadatak DMO-a je promocija regija, gradova, države s ciljem povećanja broja posjetitelja. Osim toga za DMO je bitan razvoj i marketing područja, te brendiranje područja, odnosno stvaranje brenda po kojem će određena regija biti prepoznatljiva i nadasve turistički zanimljiva destinacija.

U programu preustroja ključni subjekti bit će turističke regije (klasteri) te je važno definirati međusobni odnos, prava i obveze regija u odnosu na lokalne razine, a vrijedit će načelo da onaj tko više sudjeluje u financiranju, ima i veće pravo glasa. Nakon preustroja postojat će četiri razine turističkog upravljanja:

- a) Nacionalnu promociju države, regija i destinacija i dalje će obavljati HTZ
- b) Turističkim upravljanjem regijama bavit će se regionalne menadžment organizacije (RMO)
- c) Operativni voditelji destinacija bit će lokalni DMO-i
- d) TIC (turistički informativni centri) nemaju pravnu osobnost već su podružnice DMO-a

Dakle, lokalne turističke zajednice (DMO) bavit će se razvojem turističkih proizvoda u destinacijama, a promidžba će se uglavnom odvijati na regionalnoj i nacionalnoj razini.

Izmjenom Zakona o TZ-ima mijenjat će se određene odredbe i vezanih Zakona o turističkim pristojbama te članarinama. Projekt preustroja TZ-a započeo je u travnju, a također ga prema narudžbi HTZ-a izrađuje Horwath Consulting. U kolovozu je već obavljena reorganizacija Glavnog ureda HTZ-a, dovršen je i priručnik za razvoj modela DMO-a. Provedene su konzultativne radionice s TZ-ima po klasterima (regijama), a 3. prosinca 2013. u Zagrebu će se održati Nacionalni DMO forum. Zadnja faza bit će provedba pilot projekta.

Danas u Hrvatskoj ukupno postoji 301 turistička zajednica, od čega 21 županijska s Gradom Zagrebom, 9 regionalnih, 118 općinskih, 139 gradskih i 14 mjesnih TZ-a. U trenutnom Zakonu o TZ-ima nedostaje jasnija podjela odgovornosti i zadaća pojedinih razina, stoga se neke aktivnosti preklapaju, a tu je i pitanje financiranja. Prošle godine ukupno je prikupljeno 516 milijuna kuna od boravišnih pristojbi i članarina kao glavnih izvora financiranja. Ovdje možemo napomenuti kako problem financiranja TZ Baranje leži upravo u neredovitom plaćanju boravišnih pristojbi i članarina, čime je onemogućeno provođenje svih aktivnosti TZ Baranje.

U Hrvatskoj je i dalje predviđena regionalna (klaster) podjela na deset regija (RMO): Lika-Karlovac, Dalmacija-Zadar, Dalmacija-Šibenik, Dalmacija-Split, Dalmacija-Dubrovnik, Istra, Kvarner, Središnja Hrvatska, Slavonija i Grad Zagreb. Prema toj podjeli Baranja bi kao DMO trebala spadati u klaster Slavonija. Statistika kaže kako 97% turističkog prihoda ostvaruju morske regije, a svega po 1,5 % Grad Zagreb i kontinentalna Hrvatska.

Nacrt novog Zakona o TZ-ima i promicanju turizma očekuje se do kraja godine te će nakon javne rasprave biti proslijeđen u Vladu u prvom tromjesečju 2014. Donošenje novog Zakona se pak očekuje na proljeće.

Trenutna pozicija TZ Baranje u svjetlu budućeg ustroja sustava HTZ-a

Potrebno je osvrnuti se na funkcioniranje TZ Baranje koja od 31.06.2012 godine funkcionira bez direktora Nenada Bračuna. Zakon o turističkim zajednicama omogućuje funkcioniranje TZ bez direktora, jer je njen predsjednik i potpisnik gronačelnik grada Belog Manastira Ivan Doboš. Važno je napomenuti kako je VD ureda turističke zajednice Baranje Beata Kovač u razgovoru sa voditeljem službe za nadzor Hrvatske turističke zajednice Antom Žarkovićem potvrđeno kako ovakvim funkcioniranjem TZ Baranje nije u prekršaju, te se ionako očekuje novi preustroj postojećih TZ-eva.

Bitno je naglasiti i potrebu za zajednički nastup svih Baranjskih općina te Grada Belog Manastira pod nazivom TZ Baranje (budući DMO Baranje), jer je i sada jasna činjenica da turisti kada traže informacije o Baranji koriste informacije dostupne u TZ Baranje odnosno da i samo tržište Baranju vidi kao jedinstvenu destinaciju. Time je jasno da već sada marketinški naponi pa time i novac uloženi u TZ Baranje posredno koristi i turističkim destinacijama na području Baranje.

NATJEČAJI I PROJEKTI

Tijekom 12 mjeseci 2013. godine na raspisane natječaje Ministarstva turizma R. Hrvatske (MINT), Hrvatske turističke zajednice (HTZ) te Ministarstva poljoprivrede R. Hrvatske prijavili smo niz projekata od kojih su 4 odobrena:

1. Jesen u Baranji
2. Petaračke buše u Baranjskom Petrovom Selu
3. Vinski maraton u Zmajevcu
4. Kristindl Markt – Božićni sajam u Zmajevcu
5. Vašari u Karancu
6. Baranja fest – ODOBRENO OD MINT (odrađeno)
7. Baranjska ljetna rapsodija u Dardi
8. Baranjski mitovi i legende, tematski putevi Baranjom – ODOBRENO OD HTZ-a (prolongirano za 2014.)
9. Doživite Baranju, kružne promotivno-turističke ture Baranjom
10. Edukacija – turističko vođenje Baranjom u praksi
11. Smeđa signalizacija, nastavak projekta za područje Općine Kneževi Vinogradi – ODOBRENO OD HTZ-a (projekt provedbe u tijeku)
12. Šator za manifestacije – ODOBRENO OD HTZ-a (prolongirano za 2014.)

S HTZ-om smo 20.6.2013. potpisali ugovor o potpori za odobrena sredstva iz programa potpore turističkim zajednicama na turistički nerazvijenim područjima. Sredstva su osigurana za projekt trenutno u provedbi:

- Smeđa signalizacija, nastavak projekta za područje Općine Kneževi Vinogradi (47.425,00 kn- dobivena sredstva od HTZ)

DOLASCI I NOĆENJA

Unatoč izraženim poteškoćama u financiranju rada TZ Baranje, ulaganja u promociju turističke ponude i naponi turističkih djelatnika rezultirali su porastom broja dolazaka te noćenja:

Lokalna turistička zajednica: Beli Manastir (Osječko-baranjska) / Vremenski period Siječanj 2013								
	Siječanj 2013			Siječanj 2012			indeks 2013 / 2012	
zemlja	dolasci	noćenja	% noćenja	dolasci	noćenja	% noćenja	dolasci	noćenja
Ukupno	324	523	100	383	765	100	85	68
Domaći turisti	232	338	64.6	282	502	65.6	82	67
Strani turisti	92	185	35.4	101	263	34.4	91	70

Lokalna turistička zajednica: Beli Manastir (Osječko-baranjska) / Vremenski period Veljača 2013								
	Veljača 2013			Veljača 2012			indeks 2013 / 2012	
zemlja	dolasci	noćenja	% noćenja	dolasci	noćenja	% noćenja	dolasci	noćenja
Ukupno	380	669	100	302	687	100	126	97
Domaći turisti	275	477	71.3	204	528	76.9	135	90
Strani turisti	105	192	28.7	98	159	23.1	107	121

Lokalna turistička zajednica: Beli Manastir (Osječko-baranjska) / Vremenski period Ožujak 2013								
	Ožujak 2013			Ožujak 2012			indeks 2013 / 2012	
zemlja	dolasci	noćenja	% noćenja	dolasci	noćenja	% noćenja	dolasci	noćenja
Ukupno	321	497	100	371	877	100	87	57
Domaći turisti	249	392	78.9	258	519	59.2	97	76
Strani turisti	72	105	21.1	113	358	40.8	64	29

Lokalna turistička zajednica: **Beli Manastir (Osječko-baranjska)** / Vremenski period **Travanj 2013**

zemlja	Travanj 2013			Travanj 2012			indeks 2013 / 2012	
	dolasci	noćenja	% noćenja	dolasci	noćenja	% noćenja	dolasci	noćenja
Ukupno	321	553	100	658	970	100	49	57
Domaći turisti	197	319	57.7	474	665	68.6	42	48
Strani turisti	124	234	42.3	184	305	31.4	67	77

Lokalna turistička zajednica: **Beli Manastir (Osječko-baranjska)** / Vremenski period **Svibanj 2013**

zemlja	Svibanj 2013			Svibanj 2012			indeks 2013 / 2012	
	dolasci	noćenja	% noćenja	dolasci	noćenja	% noćenja	dolasci	noćenja
Ukupno	521	1.143	100	617	932	100	84	123
Domaći turisti	317	758	66.3	350	593	63.6	91	128
Strani turisti	204	385	33.7	267	339	36.4	76	114

Lokalna turistička zajednica: **Beli Manastir (Osječko-baranjska)** / Vremenski period **Lipanj 2013**

zemlja	Lipanj 2013			Lipanj 2012			indeks 2013 / 2012	
	dolasci	noćenja	% noćenja	dolasci	noćenja	% noćenja	dolasci	noćenja
Ukupno	553	1.435	100	590	1.163	100	94	123
Domaći turisti	424	1.187	82.7	352	793	68.2	120	150
Strani turisti	129	248	17.3	238	370	31.8	54	67

Lokalna turistička zajednica: **Beli Manastir (Osječko-baranjska)** / Vremenski period **Srpanj 2013**

zemlja	Srpanj 2013			Srpanj 2012			indeks 2013 / 2012	
	dolasci	noćenja	% noćenja	dolasci	noćenja	% noćenja	dolasci	noćenja
Ukupno	511	1.335	100	315	700	100	162	191
Domaći turisti	204	544	40.7	155	413	59	132	132
Strani turisti	307	791	59.3	160	287	41	192	276

Lokalna turistička zajednica: **Beli Manastir (Osječko-baranjska)** / Vremenski period **Kolovoz 2013**

zemlja	Kolovoz 2013			Kolovoz 2012			indeks 2013 / 2012	
	dolasci	noćenja	% noćenja	dolasci	noćenja	% noćenja	dolasci	noćenja
Ukupno	360	1.295	100	365	634	100	99	204
Domaći turisti	210	890	68.7	170	351	55.4	124	254
Strani turisti	150	405	31.3	195	283	44.6	77	143

Lokalna turistička zajednica: **Beli Manastir (Osječko-baranjska)** / Vremenski period **Rujan 2013**

zemlja	Rujan 2013			Rujan 2012			indeks 2013 / 2012	
	dolasci	noćenja	% noćenja	dolasci	noćenja	% noćenja	dolasci	noćenja
Ukupno	783	1.964	100	429	758	100	183	259
Domaći turisti	507	1.203	61.3	228	425	56.1	222	283
Strani turisti	276	761	38.7	201	333	43.9	137	229

Lokalna turistička zajednica: **Beli Manastir (Osječko-baranjska)** / Vremenski period **Listopad 2013**

zemlja	Listopad 2013			Listopad 2012			indeks 2013 / 2012	
	dolasci	noćenja	% noćenja	dolasci	noćenja	% noćenja	dolasci	noćenja
Ukupno	704	1.916	100	717	1.385	100	98	138
Domaći turisti	514	1.424	74.3	475	890	64.3	108	160
Strani turisti	190	492	25.7	242	495	35.7	79	99

Lokalna turistička zajednica: **Beli Manastir (Osječko-baranjska)** / Vremenski period **Studeni 2013**

zemlja	Studeni 2013			Studeni 2012			indeks 2013 / 2012	
	dolasci	noćenja	% noćenja	dolasci	noćenja	% noćenja	dolasci	noćenja
Ukupno	630	1.833	100	726	1.372	100	87	134
Domaći turisti	420	1.240	67.6	466	856	62.4	90	145
Strani turisti	210	593	32.4	260	516	37.6	81	115

Lokalna turistička zajednica: **Beli Manastir (Osječko-baranjska)** / Vremenski period **Prosinac 2013**

zemlja	Prosinac 2013			Prosinac 2012			indeks 2013 / 2012	
	dolasci	noćenja	% noćenja	dolasci	noćenja	% noćenja	dolasci	noćenja
Ukupno	528	1.397	100	517	1.177	100	102	119
Domaći turisti	433	1.059	75.8	385	921	78.2	112	115
Strani turisti	95	338	24.2	132	256	21.8	72	132

Lokalna turistička zajednica: **Beli Manastir (Osječko-baranjska)** / Vremenski period **Siječanj - Prosinac 2013**

zemlja	Siječanj - Prosinac 2013			Siječanj - Prosinac 2012			indeks 2013 / 2012	
	dolasci	noćenja	% noćenja	dolasci	noćenja	% noćenja	dolasci	noćenja
Ukupno	5.936	14.560	100	5.990	11.420	100	99	127
Domaći turisti	3.982	9.831	67.5	3.799	7.456	65.3	105	132
Strani turisti	1.954	4.729	32.5	2.191	3.964	34.7	89	119

FINANCIRANJE TZ BARANJE IZ GRADSKIH I OPĆINSKIH PRORAČUNA

Tijekom 2013.godine izostalo je potpuno redovito sufinanciranje rada TZ Baranje od strane općina i Grada Belog Manastira koje radom pokriva TZ Baranje. Dana 4.7.2013 svim je općinama i Gradu Belom Manastiru upućen Zahtjev za dodjelu sredstava.

Do 31.12.2013. su godišnje obveze podmirili:

- Grad Beli Manastir = 63.000,00 (od 70.000,00)
- Općina Kneževi Vinogradi = 50.000,00
- Općina Popovac = 15.000,00
- Općina Darda = 10.750,00 (od 15.000,00)
- Općina Jagodnjak = 7.000,00
- Općina Petlovac = 5.000,00
- Općina Čeminac = 2.500,00

TURISTIČKA ČLANARINA

U cilju naplate turističke članarine poduzeli smo niz aktivnosti kako bismo potakli reakciju za naplatu nadležnog Ministarstva financija RH. Dana 31.1.2013. uputili smo dopis Poreznoj upravi ispostavi u Belom Manastiru te ih zamolili da provedu provjeru uplate turističke članarine za područje TZ Baranje.

Dana 1.3.2013 poslali smo dopis u Središnji ured Porezne uprave u Zagrebu te ih uputili na subjekte koji od 2008. do 2013. nisu uplatili niti jedan dio obvezne članarine turističkim zajednicama (prema Zakonu o članarinama u turističkim zajednicama).

Subjekti koji su najveći dužnici su:

- Biljemerkant d.o.o.

Također smo poslali dopise s pojašnjenjem obveze plaćanja turističke članarine na adrese 150 drugih subjekata koji od 2008. do 2013. nisu podmirili obveze. Pojedini subjekti niti do kraja 2013. nisu podmirili svoje obveze.

Radi kontrole poslovanja TZ Baranje, redovito smo u kontaktu s revizorima Ministarstva turizma (revizor Davor Ižaković, pomoćnik ministra). Redovito dostavljamo izvještaje o radu te dokumentaciju o radu direktora, vijeću TZ Baranje, zapisnike sa skupštine, financijski plan te druge ugovore i dokumente na njihov zahtjev. Posljednje dostavljanje zatražene dokumentacije bilo je u prosincu 2013.

Ukupni prihodi TZ Baranje od članarina u 2014. godini trebali bi iznositi 270.000,00 što bi nam omogućilo jednostavnije poslovanje i veća ulaganja u marketing i tržište.

Sastavio:
Mislav Pavošević,
TZ Baranje